

netop dette, at de nuværende Statshusmænd skulde have det fulde Tillægslaan og stilles lige med de andre, og jeg vilde ogsaa have fundet det berettiget og ønskeligt. Det er ikke fuldt ud naaet, men det, der er naaet, er i Virkeligheden et stort og betydeligt Gode.

Under Nr. 27 foreslaar Udvalget, at § 16 udgaar. § 16 gik ud paa, at der ikke kunde gøres Udlæg eller Arrest. Man har ment, at denne Bestemmelse i Virkeligheden ikke gav nogen Sikkerhed for Statskassen, hvorimod den var til nogen Gene for Landarbejderne, og Udvalget har derfor været enigt om at stryge den. Hvis det skulde vise sig ved fortsat Forhandling og ved de Raad, vi søge at faa, at Statens Sikkerhed virkelig forringes, vil dette Spørgsmaal blive yderligere overvejet inden tredie Behandling.

Som det fremgaar af Ændringsforslagene 19, 36 og 39, foreslaas Tidsfristen for Lovens Gyldighed nedsat fra 10 til 5 Aar. Der har i Udvalget været nogen Tilbøjelighed til helt at gaa bort fra denne Tidsgrænse, idet man fra alle Sider var enig om, at man kunde ændre forskellige Ting i Loven, naar man fandt det ønskeligt eller nødvendigt, men da man fra visse Sider indenfor Udvalget har sat stor Pris paa at bibeholde de 5 Aar, har Udvalgets store Flertal samlet sig derom.

Jeg tror dermed at have omtalt de forskellige Ændringsforslag, som der er Grund til at omtale her. Jeg skal blot endnu nævne, at ligesom ved Revisionen for 5 Aar siden har der i Udvalget været forhandlet om at yde Laan til Husmænd, som i Forvejen havde et mindre Jordareal. Naar vi ikke have stillet noget Ændringsforslag i saa Henseende, er det, fordi det er i høj Grad vanskeligt at sætte en Grænse for, hvor stort dette Jordareal maa være. Det er nemlig klart, at medens den Mand, som f. Eks. kun har 2 Tdr. Land, derfor godt kan have to Køer, naar det er udmærket god Jord, kan en anden Mand have et større Areal, der i Virkeligheden kan være saa godt som værdiløst og ikke med Rette kan betegnes som et bestaaende Husmandsbrug. Man skal derfor blot henstille til den højtærede Landbrugsminister at fortolke disse Bestemmelser saa liberalt som muligt overfor de paagældende.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg anbefale samtlige af Udvalget eller af Flertallet samt det af Landbrugsministeren under Nr. 23 stillede Ændringsforslag til Vedtagelse af det høje Ting.

Staaning: Da vor Ordfører er forhindret i at være til Stede, skal jeg gøre nogle Bemærkninger til Lovforslaget og de stillede Ændringsforslag. Det foreliggende Lovforslag er blevet væsentlig ændret og forbedret ved den Udvalgsbehandling, der er foregaaet. Adskillige Fremskridt fra den nu gældende Lov kunne paavises, ligesom der ogsaa er sket adskillige Fremskridt fra det Forslag, som den højtærede Minister oprindelig forelagde. Paa ret afgørende Punkter er der indført Forbedringer ved de Ændringsforslag, der foreligge til Vedtagelse, Ændringsforslag, der for fleres Vedkommende have været paakrævede af Socialdemokraternes Repræsentanter, allerede da man behandlede den første Lov af 1899.

Det kan siges, at Spørgsmaalet om Oprettelse af Husmandsbrug er et Krav, der er saa stærkt fremme i vor Tid, at der er god Grund til at imødekomme Ønskerne fra Husmændene om at gøre disse Husmandsbrug saa gode som muligt. Jeg kan ganske vist tænke mig andre Former for Løsningen af det brændende Jordspørgsmaal end denne, men jeg erkender, at Oprettelsen af Husmandsbrug paa den Maade, hvorpaa man nu er begyndt, er en farbar og gavnlig Vej. Der findes desværre adskillige Tusinde Landarbejdere her i Landet, som ere ret daarligt stillede, og hvis Stilling der er Grund til at forbedre ved at give dem Adgang til Jord paa billige og gunstige Betingelser, og jeg erkender, at den Lovgivning, vi her ere inde paa, i alt Fald i nogen Maade imødekommer saadanne berettigede Ønsker.

Af Landets Husmandsforeninger er der fremsat forskellige Ændringsforslag, som de ønske gennemførte ved denne Lovs Revision, og vi Socialdemokrater have i væsentlig Grad kunnet bifalde disse Ændringsforslag, fordi Husmandsforeningernes Nutidsprogram paa mange væsentlige Punkter er i god Overensstemmelse med Socialdemokratiets Program af 1888 i dette Spørgsmaal. Loven af 1899, der var en Frugt af den nedsatte Regeringskommission, var kun lidet tilfredsstillende, og Loven af 1904 har heller ikke budt væsentlige Fremskridt. Derimod er dette Forslag, hvis de foreliggende Ændringsforslag vedtages, at regne for betydeligt bedre end de foregaaende med den stærke Fremhøven af Arbejdsgiversynspunktet, som kendetegnede specielt Loven af 1899. De smaa Jordlodder paa 3—4 Tdr. Land kunne nu afløses af større og bedre.

Det Mindretal, for hvilket jeg er Ord-